

KOMUNIKAT RADIODOWY Z DNIA 31 MARCA 1943 r.

/P i o t r a h n y/.

Dotyczące Polski.

ALLOUIS, po niemiecku, 29. III. godz. 17, 30.

We Wrocławiu pochowano wczoraj byłego ambasadora niemieckiego w Polsce, ostatnio ambasadora niemieckiego w Hiszpanii, von Moltke. Ribbentrop wygłosił z tej okazji przemówienie, poświęcone prawie wyłącznie Polsce. Oto następy mowy, dotyczące Polski: Moltke był wielkim znawcą spraw wschodnich i dlatego został najpierw posłem, a później ambasadorem niemieckim w Warszawie. Dzięki swym zdolnościom dyplomatycznym, Moltke oddał wielkie usługi. W r. 1931, niewiśnię Polaków względem Niemców była bardzo wielka; podsycala ją nieodpowiedzialna prasa. W tym czasie Polska w porównaniu z Niemcami była silnie uzbrojonym państwem. Myślny mieli tylko małą armię, liczącą 100 tys. ludzi. Dla obrony Śląska mieliśmy tylko 1 dywizję. Dzięki zdolnościom, jakie miał Moltke stworzył on warunki współpracy, które doprowadziły do niemiecko-polskiego porozumienia. Tylko ślepotą ludzi, którzy po śmierci marszałka Piłsudskiego, objęli władzę, doprowadzila do tego, że porozumienie polsko-niemieckie nie poszło dalej. Ludzie, o których chowa, dali się złapać na przynętę obietnic Anglii, która wolala wypowiedzieć wojnę Niemcom, niż pozwolić na rozsądne załatwienie sprawy Gdańska.

Ale kiedy w r. 1939 doszło do konfliktu między Niemcami i Polską, na granicy polskiej stala już nie jedna dwuzwiza, lecz armia niemiecka, która rozbiła a rmię polską w ciągu 3 tygodni. Imię von Moltke na zawsze będzie związane ze wszystkimi fazami tego doniosłego rozwoju wypadków.

MOSKWA, po rosyjsku, 28. III. godz. 19, 30.

Pogadanka Rychlińa o rozmowach z jeńcami niemieckimi. Jeden z jeńców powiedział, że oficerowie niemieccy rozpowszechniają pogłoski, iż w razie zwycięstwa rosyjskiego ani jeden żołnierz niemiecki nie powróci do domu. Wszyscy będą wymordowani przez ludność rosyjską i polską.

MODKWA, po niemiecku, 29. III. godz. 18, 30.

Działalność partyzantów polskich stale wzrasta. We wsi pod Lublinem wykoleili oni pociąg niemiecki i zabili 58 faszystów. W innej wsi zabito 60 faszystów. Partyzanci wysadzili w powietrze most kolejowy Lublin-Borzawów. Działalność partyzantów wzrasta zwłaszcza w okolicach Ba donia, Kielc i Warszawy.

I/ na linii.

Z najważniejszych spraw światowych.

VICHY, po francusku, 29. III. godz. 5, 30.

W Gibraltarze znajdują się w danej chwili 3 okręty liniowe, 3 lotniskowce, 22 pociągowce, 12 korwet, 2 łodzie podwodne i 26 wojennych łodzi motorowych.

RZYM, po włosku, 29. III. godz. 13, 00.

Z granicy perskiej nadchodzą wiadomości o bliskim podziale Persji na 2 części. Strefa północna przyłączona będzie do Rosji, jako republika sowiecka, strefa południowa - do Iraku, pod kontrolą brytyjską.

Godz. 13, 15.

Komentarz polityczny o walkach w Afryce północnej, dowodzący, że linia obronna Maréth nie ma wielkiego znaczenia. Zbudowana ona została przez Francuzów, nie liczących się z możliwym rozwojem rozmaitych rodzajów broni. Pogadanka zakończona została następującym oświadczeniem: Armia gen. Eisenhovera wpadła w pułapkę. Chodziło o to, żeby znosić nieprzyjaciela do ciągłego zao-

patrywania wojsk drogą morską, co umożliwi państwu osi topienie ogromnej ilości statków sojusznicznych.

MOSKWA, po rosyjsku, 28. III, godz. 24, 00.

Premier Iranu wygłosił przemówienie, w którym oświadczył, że rząd jego będzie utrzymywał i wzmacniał stosunki przyjazne z rządami angielskim i sowieckim. Każdy, kto się sprzeciwia tej polityce, czyni to albo wskutek nieświadomości, albo w celach osobistego zysku.

29. III, godz. 20, 30.

Ostatni numer amerykańskiego tygodnika Life poświęcony jest całkowicie Związkowi Sowieckiemu. Liczy on 116 stron, na okładce zamieszczono portret Stalina. Wydawcy Life podkreślają, że Związek Sowiecki jest jednym z trzech lub czterech najbardziej uprzemysłowionych państw, i że żaden inny kraj nie osiągnął nigdy tak doniosłych rezultatów w tak krótkim czasie.

Godz. 22, 20.

Cały kraj przyczynia się do odbudowy Stalingradu. Z różnych miast jadą pociągi, przewożące do Stalingradu ludzi, materiał budowlany i inny, itd. Robotnicy z Kujbyszewa posłali pierwsze 2 pociągi z instrumentami, maszynami itp. Posłali oni również 10 wagonów cementu, 6 wagonów cegieł, wagon my dła, dużą ilość buków, odzieży i surowców. 500 komsomołców z Kujbyszewa wyjechało do Stalingradu, by pomagać w odbudowie miasta. Z Aszchabadu pojechali do Stalingradu lekarze i nauczyciele. Z innych miast przesłano urządzenia szpitalne. Z Saratowa posłano pociąg, liczący 55 wagonów z odzieżą i różnymi niezbędnymi materiałami.

Po angielsku, 28. III, godz. 23, 30.

Wielu amerykańskich komentatorów politycznych energicznie domaga się otwarcia drugiego frontu w Europie. /Przytoczono wypowiedzi New-York Post i oświadczenie byłego ambasadora francuskiego Fernanda Laurensa./

29. III, godz. 12, 34

Jak donoszą z Berna, Goering usunął ze swojej gwardii przybocznej wszystkich członków SS, zastępując ich żołnierzami Luftwaffe.

Godz. 3, 25.

Ze Sztokholmu donoszą, że niemiecki generał Fromm mianowany został kierownikiem reorganizacji armii włoskiej, węgierskiej i rumuńskiej.

Godz. 14, 20.

Według wiadomości z Leningradu, cerkwie rosyjskie bardzo pomagają w walce przeciwko najeźdźcom faszystowskim. Wierni składają duże ofiary. Jedna z cerkwi przekazała niedawno przeszło 700 tys. rubli, złożonych tytułem ofiar. W innej cerkwi złożono 150 monet złotych, kobiety składają biżuterię i kosztowności. W końcu zeszłego roku cerkwie leningradzkie zebrały 3 miliony rubli. W styczniu tego roku zebrano już pół miliona rubli. Metropolita Leningradu Sergiusz wezwał wiernych do dalszej ofiarności.

TRANSOCEAN, /stacja osi/, po angielsku, 29. III, godz. 19, 24.

Jedna z gazet bułgarskich porusza kwestię, dlaczego teraz właśnie stworzony został rosyjski Komitet Narodowy z gen. Własowym na czele. Gazeta podkreśla, iż nadzieje na rewolucję antybolszewicką w Rosji, które żywiła wielu ludzi, nie sprawdziły się i nie mogły się sprawdzić, ponieważ dyktator bolszewicki wymordował wszystkich swoich przeciwników. Gen. Własow, były dowódca jednej z armii sowieckich, był zwyczajnym żołnierzem i awansował wskutek walorów osobistych. /Liczne wiadomości o ruchu Własowa, o tej samej mniej więcej treści, nadawały także inne stacje osi, m. i. Paryż i Rzym.

III.

O g ó l n e .

ZEESEN, po angielsku, 28. III, godz. 10, 45.

Pogadanka Eryki Schirmer o życiu towarzyskim w Berlinie. Niedawno odbyło się przyjęcie u Charge d'affaires Irlandii. Było też przyjęcie u znana malarza, prof. Rein. Na tym przyjęciu, mówiła komentorka, dano gościom "prawdziwą zupę grochową z parówkami". Malarza zapytywano, czy się nie boi, że jego dom zostanie zbombardowany, "bowiem podczas ostatnich nalotów atelier wielu wybitnych malarzy zostały całkowicie zniszczone".